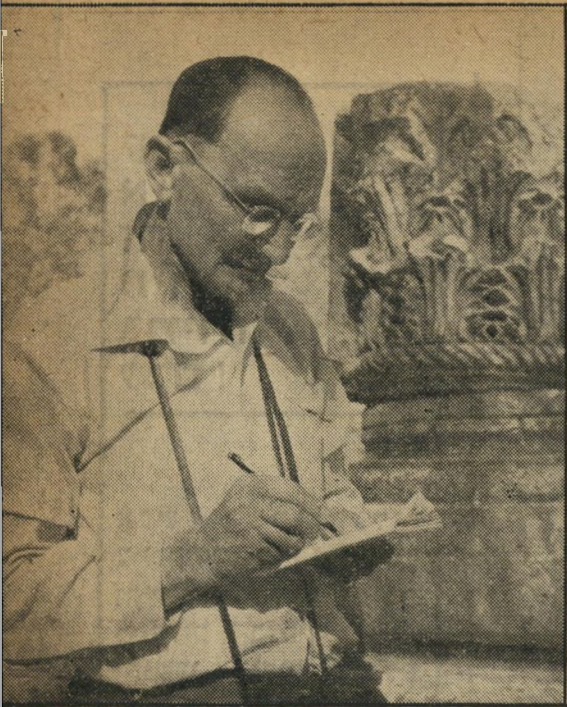

שהעשר ג'בורי השבוע, האוסף המוזר ביותר של אלונים יד העשליחים

הדרום=אפריקאי
דו פלאסיס, רואה חשב' בנות בן הכת האדבנטיסטית, הוא הליצן באלופים.

האיטלקיה
ליאורה צ'רוטי, הנהגת מ' ננאה שהביאה לישראל את ברכת האפיפיור לחידון התנכ"י ואת אמה הזקנה.

האורוגואי
ד"ר נסטור פיגארו הוא גם כומר וגם רופא, אב לששה ילדים ומטיף. למרות זאת אינו נרתע מטבילה בצנ.

אמריקה הדרומית-הספרדית. דרך לימודו של אנגילו את התנ"ך, היא אופינית, לדבריו, לרבבות בני-ארצו. הוא נוהג לקרוא את התנ"ך ביחידות, ופעם ב-שבוע הוא משתתף בהקראה פומבית של התנ"ך בקהילתו. כדי לשנן את מה שהוא קורא נוהג אנגילו להעתיק מדי פעם פרקים שלמים בכתב יד. בביתו מצויות מחברות על גבי מחברות שכתב עוד בילדותו ובהן פרקי תנ"ך. הוא מקוה שבעוד עשר שנים יהיה בידו נכס שאינו שכיח ביותר בימינו — התנ"ך כולו בכתב יד.

ארגנטינה, ארצו של אנגילו היתה אולי המדינה בה התקבל החידון התנכ"י בהתלהבות הגדולה ביותר. לדבריו של אנגילו הגיעו כ-25 אלף מכתבי תודה להנהלת החידון הארגנטיני על השידור המוצלח. אנגילו עצמו מאושר לא פחות: "אני יכול להפוך בקלות סוחר בולים, קיבלתי אלפי מכתבים וכמה עשרות הצעות נשואים. אולם המכתב המשונה שכולם היה מכתב של נזירה. היא כתבה לי שבגלל אדם יודע תנ"ך כמוני היא מוכנה להפך נזירה, לצאת מהמנזר ולברוא עמי בברית-הנשואין". בחברתם של אלה הרגיש עמוס חכם את עצמו בטוב. הם היו דומים לו באפיינם: שתקנים, חסרי יהירות, צנועים וטובי לב.

★ ★ ★

לא הציעו לו אשה

תרם של חתני התנ"ך הם ה-מלומדים, כד"ר סנטור פיגארו מאורוגואי בן 36, שמלבד היותו מורה הוא גם כומר; או כוילהלם אייטלה, הכומר הבלונדי הצעיר מעיר הנמל הפינית הקטנה, שהתנ"ך הוא לחם חוקו היומיומי. החביבה שבקבוצה זו היא ללא ספק מירטל דייזיס, אלופת התנ"ך של ארצות הברית. שפעת תחנותיה התחרה הכחלת, המבצבצות מתחת לשולי שמלתה, רגליה השזופות והמוצקות עשויות ליצור את הרושם שהיא נערה בת 17. אולם כשמסתכלים בדמותה של מרת מירטל דייזיס, המורה לאנגלית מגיאורגיה, נראית היא לפי פניה וגיורתה כאשה בראשית שנות השלושים שלה. למעשה הגברת דייזיס היא אשה בת 49, סבתא לחמישה נכדים. היא חייכנית ושובבה, חושפת מדי פעם טורי שיניים מבהיקות ומקפידה בשיחתה על מבטא של מורה לאנגלית.

הגברת דייזיס ושאר חבריה מקבוצת המלומדים הביטו בעמוס חכם במבטים מל"אי הערצה: "הוא ממש פינומן, אינני חר" שבת שמישהו מאיתנו יוכל לנצחו". קשה היה לדעת אם מחמאות אלה היו רק ביטויי אויבות וענוה, או שהיתה בהן באמת הערכה מתוך ידיעה להתמצאותו ה"מופלאה של עמוס בתנ"ך.

עמוס עצמו לא זילזל ביריביו: "אני יודע שהם מלומדים וידענים בתנ"ך, אצט"ך להתאמץ כדי להתחרות בהם". הוא חיך חיוך טובלב: "מי יודע מה יכתבו העתונים אם אצליח להיות חתן התנ"ך העולמי? כבר עכשיו מסלפים כל כך הרבה ומגזימים. כתבו, למשל, שאיזה רב ת"י מני הציע לי את בתו לאשה, דבר שלא היה ולא נברא. בכלל מתארים הכל באופן מוגזם".

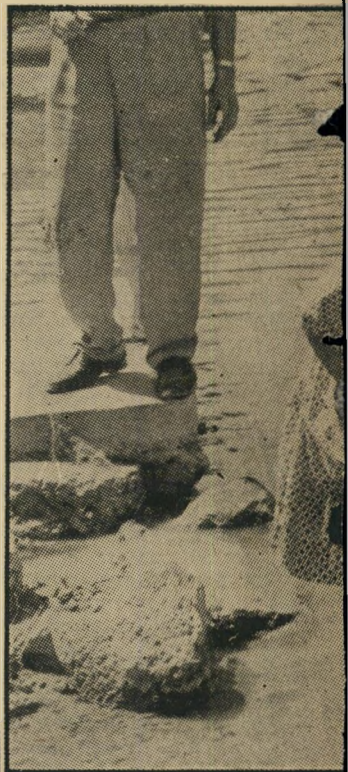
גם בזרוח כוכבו לא שכח עמוס חכם את החלכאים בתוכם חי במשך עשר שנות חייו האחרונות. לא היו לו לעמוס חכם הרבה דרישות ותביעות ממארגני החידון. כל מה שקיבל — קיבל בתודה. אולם תביעה אחת היתה לו: לתת לכיתה של עתרים מבית חינוך לעתרים בירושלים, בו עבד כפקיד, לבא ולשמוע את אשר יתרחש באפסייתאס"ט רון האוניברסיטאי בירושלים, שם יערך ה"שלב האחרון של מבחן התנ"ך.

בסוחר בעצמו אך ענו יצא עמוס חכם להתמודד עם חתני התנ"ך על הבכורה ה"עולמית. במשך יום שלם עמד במרכז ה"התעניינות הצבורית של כל אורחי המדינה, שעקבו בחרדה אחר הצעיר שאך אתמול היה בלתי-ידוע, הפך בין לילה נושא לפולחן אישיות. אלא שהפעם היה מן ה"חיוב שבפולחן אישיות מעין זה — פולחן לאישיות שסימלה תופעה תרבותית רוחנית, ולא את כוח השררה או השרירים.

מצטיין בשום דבר מיוחד. הוא פשוט מכיר ויודע את התנ"ך. כזה הוא גם פאול גיאורמליה נציג האי מלטה והנציג היחיד של האימפריה הבריטית. גיאורמליה בן ה-19 הוא הצעיר שבחבורה. גבהיקומה ושחום פנים, הוא נראה כאילו לא הרגיש כל כך בטוב בהברת האנשים המבוגרים והרציניים והיה מעדיף להתהולל מעט בנשפית רקודים. הוא בן למשפחה עשירה במלטה, שהתחנך במנזר ישועי, שם למד את ה"תנ"ך. הוא היה נלהב מאוד מן העובדה שבעת ביקורו בנצרת חשבו אותו תושבי המקום לערבי ופנו אליו בשפתם, שמה על הביקור בישראל מפני שאולי תינתן לו ההזדמנות לקבל אוטוגראף של בן גוריון.

גם ליאורה צ'רוטי האיטלקיה בת ה-30, מגנואה, העובדת כנהגת בבית ה"מסחר של אביה, היא דמות אפורה ורג"לה. באיטליה הפכה לדמות נערצת לא פחות מאשר עמוס חכם בישראל, זכתה לברכת האפיפיור והצליחה להגביר את תפוצת התנ"ך. היא באה בלחית אמה, מאמא איטלקיה טיפוסית רחבת-גוף וטובת-לב, ה"משיגה על בתה הרחוקה.

אנגילו פרה בן ה-35 מארגנטינה הוא חרט מכוונא, הנראה כיהודי יוצא רומניה. גם הוא בקי בתנ"ך משום שמילדותו ה"גילוהו לקרוא בו יום בעיון, וההרגל שהתרחש בחייו.

טבתא האמריקאית אלופת ארצות וואבת מימי הירדן הקדושים, כדי משא, אלופת איטליה לאורה צ'רוטי.

במנזר הפרנציסקני בנצרת עומדים ששה מאלופי התנ"ך, שערכו טיור במשך עשרה ימים בארץ התנ"ך. הביקור בנצרת, על כנסייתה ומקומותיה הקדושים, השאיר עליהם אדוקים, שהתלהבו כשזיזונות התנ"ך והברית-החדשה הפכו למציאותיים לנגד עיניהם.

למעשה נולד אנגילו באיטליה למשפחה אבנגלית. שהיא נזירה למדי באיטליה. אביו, רצף עני, היגר כשהיה בן עשרה חדשים לארגנטינה. וכך, למרות ש-34 משנות חייו בילה אנגילו בארגנטינה, הוא עדיין אורח איטלקי הגאה בעובדה זו ומדגישה בכל הזדמנות. רק איטלקית אין הוא יודע ולשא"ל לות שישראל בחידון ישיב בשפתם של נציגי

זנכו על ברכי התנ"ך, למדו לאהבו ו"להקדיש לו מזמנם מדי יום — כמו עמוס חכם עצמו. כזה הוא קרל דריארד, השבדי הכחוש ו"בהיקומה שאינו מרבה במלים. דריארד, בן ה-65, קרא בקביעות במשך 40 שנים האחרונות שלושה פרקים מהתנ"ך, די יום ביומו. הוא אינו מבריק, אינו